

1.Dönem 2.Yazılı Soruları

Ağlasam sesimi duyar mısınız,
Mısrararımda;
Dokunabilir misiniz,
Göz yaşlarıma, ellerinizle?
Bilmezdim şarkıların bu kadar güzel,
Kelimelerinse kifayetsiz olduğunu
Bu derde düşmeden önce.
Bir yer var, biliyorum;
Her şeyi söylemek mümkün;
Epeyce yaklaşmışım, duyuyorum;
Anlatamıyorum

1) Bu dizelerden çıkarılabilecek açık ve örtük iletilerden birer tane yazınız.

Hani bazı, kulağınızın dibinde çok tanıdığınız bir ses, isminizi çağırır. Olur değil mi? Pek enderdir. Belki de kendi kafanızın içinden sizin sevdiğiniz, hatırladığınız bir ses, ses olmadan sizi çağırmıştır. Olabilir.
Birdenbire güneşi, buluta benzemez garip ve sarı bir sis kapladı. Bir kirlil el, çağla bademi eşeğin sırtından bir kumaş çekip aldı. Her zamanki kül rengi, yer yer havı dökülmüş eski mantosunu giydirdi eşeğe. Yola indim. İsteddiği kadar «hişt» desin, sahici sulu bir dost olsun. İsterse kimseler olmasın, kendi kendime kulağıma «hişt» diyen bir divane olayım ben, aldırmayacağım.

2) Yukarıda Sait Faik Abasıyanık'ın Hişt Hişt adlı hikâyesinden bir parça verilmiştir. Bu parçada geçen "sulu" sözünün anlamını yazınız. Bu sözü farklı bir cümlede kullanınız.

Bu gemiye gireli daha bir ay olmamıştı. Hangi şeytan onu bu Allah belasını veresice tekneye sokmuştu yarabbi? Gemi değil, bir cehennemdi bu... Altmış sene evvel İtalya'da yapılmış, kocaman, dört direkli, yelkenli ve tek kazanlı bir vapurdu. Bir çok tebaa değiştirmiş, Yunan veliahdına yatlık, Danimarka hükümetine mektep gemiliği, bir Rus tüccarına posta vapurluğu yapmıştı. Ve şimdiki sahibi İstanbullu bir Yahudi, bu hurdayı Aden ile İstanbul arasında şilep olarak işletiyordu.

Yelkenler artık kullanılmaz bir haldeydi, direklerden bile korkulurdu. Ve tek kazan, bu timsah ölüsüne benzeyen yığıntıyı yürütebilmek için, patlayacak derecelere geliyordu. Yalnız bu kadar da değildi: İş ağır, yemekler fena, kaptan sarhoş ve edepsizdi. Sabahtan akşama kadar içer ve söverdi. İsmi Fıçı Kaptan'dı. Bu isim kendisine şöyle verilmiş:

3) Parçada geminin geçmişi ve mevcut koşullarıyla ilgili verilen ayrıntılardan hareketle, gemi ve çalışanlar için ortaya çıkan temel sorunların sosyal ve fiziksel boyutları hakkında bir çıkarım yapınız.

I.

Uzaktan köyün kerpiç evleri seçiliyordu. İnce bir duman tütüyor, akşamın alaca karanlığı tüm vadiye yayılıyordu. Köylüler, güneşin son ışıkları altında, tarlalarındaki işlerini bitiriyorlardı. Bahçelerden gelen taze nane ve kekik kokuları, insana buranın ne kadar güzel olduğunu düşündürüyordu. O anda, köyün minaresinden yükselen ezan sesi duyuldu. Tüm bu sessizliğin ortasında, insanın içini bir huzur kaplıyordu.

II.

Bir akşamüstü, Cemal Paşa'nın odasında, birkaç kişiyle konuşuyorduk. Konu, cepheye gidecek askerlerin moraliydi. Paşa, gözlüklerini düzelterek konuştu: "Her şey insan ruhunda başlar; eğer korkarsa, cepheye gitmeden yenilir." O sırada, odadaki eski bir haritaya bakıyordum. Üzerinde işaretli şehirler, her biri bir hikâye gibi geçmiş hatırlatıyordu. Haritada gördüğüm Halep, bir an için beni lise yıllarıma götürdü.

Soru 4) Yukarıda sırasıyla Refik Halit Karay'ın "Memleket Hikâyeleri" adlı eserinden ve Falih Rıfkı Atay'ın "Zeytindağı" adlı anısından birer parça verilmiştir. Bu iki parçanın üslup özellikleri ile ilgili iki farklılığı yazınız.

Soru 5) Memleket Hikâyeleri hikâye ile Zeytindağı adlı anı metnini gerçekliği aktarma şekli ile dil ve anlatım özellikleri bakımından karşılaştırarak eserlerin benzerlik ve farklılıklarını aşağıdaki tabloya yazınız.

Gerçekliği Aktarma Şekli Bakımından Karşılaştırma	
Benzerlikler	Farklılıklar
Dil ve Anlatım Özellikleri Bakımından Karşılaştırma	
Benzerlikler	Farklılıklar

Soru 6)

Aşağıda Cahit Sıtkı Tarancı'nın "Gün Eksilmesin Pencereden" adlı şiirinden bir parça verilmiştir. Bu dördlüğü betimleyici bir paragrafa dönüştürünüz. Yazınıza kendiniz de bazı betimleyici ögeler ekleyebilirsiniz. Yazınız; anlatım biçimi, içerik, söz varlığı, akıcılık, yazım ve noktalama ölçütlerine göre değerlendirilecektir.

Ne doğan güne hükmüm geçer,

Ne halden anlayan bulunur;

Ah, aklımdan ölümüm geçer;

Sonra bu kuş, bu bahçe, bu nur.

Sabahın erken saatleriydi. Çocukluğumun geçtiği kasabanın sessiz sokaklarında yürüyordum. Sokak aralarından süzülen portakal çiçeği kokuları beni yıllar öncesine götürmüştü. Evimizin bahçesindeki o ağacın altını, oynadığım oyunları ve annemin sesini hatırladım.

Meydan, o eski taşlarla döşeli haliyle duruyordu. Çeşmeden akan suyun şırıltısı bir zamanlar kulağıma ninni gibi gelirken, şimdi sadece bir su sesi olmuştu. Oturdum. Çeşmenin taşına dokundum. Taşın soğukluğu bana geçen zamanın ağırlığını hissettirdi. O sabah anladım ki anılar geçmişte kalsa da kalbimde yaşamaya devam ediyordu.

Bir anda, uzaklardan bir horozun sesi duyuldu. Küçükken bu ses bana sabahın başlangıcını müjdeleyen bir işaret gibi gelirdi. Oysa şimdi, bu sesle birlikte içimde bir boşluk hissettim. O yıllara bir daha geri dönememdim; o sokaklarda koşturduğum, hayal kurduğum çocuk ben çoktan büyümüştü. Ama yürümeye devam ettim, kasabanın meydanına doğru.

Soru 7) Dil ve anlatım özellikleri dikkate alındığında yukarıdaki metnin hangi yazı türünün örneği olduğu söylenebilir?

Soru 8) Bu metnin teması nedir?